

СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі України

Факультет біології та лісового господарства

Кафедра фізіології людини і тварин

Дисципліна: Біологічні основи неврології і психіатрії та методи діагностики

Для студентів денної та заочної форм навчання 091 «Біологія», освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика»

Коротка характеристика: вибіркова; денна форма навчання: 1 курс, 1 семестр; 7 кредитів ЄКТС; 210 год., у т.ч. 30 год. лекцій, 34 год. лабораторних робіт
заочна форма навчання: 1 курс, 1 семестр; 7 кредитів ЄКТС; 210 год., у т.ч. 14 год. лекцій, 8 год. лабораторних робіт.

Викладач: Качинська Тетяна Валеріївна, к.б.н. доцент кафедри фізіології людини і тварин, Kachynska.Tatiana@vnu.edu.ua

Комунікація зі студентами: електронною поштою, на заняттях згідно розкладу, за графіком консультацій. [Розклад занять](#) розміщено на сайті навчального відділу ВНУ або сторінці факультету Біології та лісового господарства <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>.

Розклад консультацій. Консультації проводяться згідно [розкладу](#), що розміщений на дошці оголошень кафедри Фізіології людини і тварин та на сайті кафедри.

Передумови вивчення курсу: попередньо студент повинен прослухати курси: «Нейроанатомія», «Нейрофізіологія», «Фізіологія нервової системи» і фахові дисципліни за освітнім ступенем «бакалавр».

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета навчального курсу – детальне ознайомлення студентів із біологічними основами, нейрофізіологічними механізмами, причинами виникнення та методами діагностики нервових та психічних розладів.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК04. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

СК03. Здатність користуватися сучасними інформаційними технологіями та аналізувати інформацію в галузі біології і на межі предметних галузей.

СК04. Здатність аналізувати і узагальнювати результати досліджень різних рівнів організації живого, біологічних явищ і процесів.

СК05. Здатність планувати і виконувати експериментальні роботи з використанням сучасних методів та обладнання.

СК07. Здатність діагностувати стан біологічних систем за результатами дослідження організмів різних рівнів організації.

В сукупності з іншими фаховими освітніми компонентами це дозволить досягти наступних програмних результатів:

ПРН1. Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для спілкування з професійних питань та презентації результатів власних досліджень.

ПРН2. Використовувати бібліотеки, інформаційні бази даних, інтернет ресурси для пошуку необхідної інформації.

ПРН4. Розв'язувати складні задачі в галузі біології, генерувати та оцінювати ідеї.

ПРН5. Аналізувати та оцінювати вплив досягнень біології на розвиток суспільства.

ПРН7. Описувати й аналізувати принципи структурно-функціональної організації, механізмів регуляції та адаптації організмів до впливу різних чинників.

ПРН8. Застосовувати під час проведення досліджень знання особливостей розвитку сучасної біологічної науки, основні методологічні принципи наукового дослідження, методологічний і методичний інструментарій проведення наукових досліджень за спеціалізацією.

ПРН17. Точно та якісно виконувати лабораторні дослідження біологічного матеріалу, удосконалювати методики їх проведення, забезпечувати якість лабораторних досліджень, їх достовірність і надійність результатів та навчати інших.

На лабораторних роботах у студентів розвиваються такі соціальні навички як робоча етика, відповідальність, міжособистісні навички (самоконтроль, терпимість), а також вміння планувати роботу. Індивідуальні науково-дослідні завдання (презентації) також передбачають формування у студентів soft skills, таких як вміння доносити свою думку зрозуміло і ввічливо, вміння публічно виступати, знаходити інформацію, якої бракує під час пошуку розв'язання проблеми та ін.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Перелік тем лекцій, які розглядаються для студентів денної форми навчання

№ з/п, дата	Тема
1	Тема 1. Розвиток і функціонування нервової системи.
2	
3	Тема 2. Пірамідна, екстрапірамідна та стріопалідарна системи – будова та роль в патології.
4	Тема 3. Чутливість – будова та роль в патології.
5	Тема 4. Вища нервова діяльність – будова та роль в патології.
6	Тема 5. Вегетативна нервова система – будова та роль в патології. .
7	Тема 6. Захворювання периферичної нервової системи.
8	Тема 7. Мозковий кровообіг – фізіологія та патологія.
9	Тема 8. Психіатрія та її місце в клініко-діагностичній практиці.

10	Тема 9. Свідомість та її порушення.
11	Тема 10. Порушення пізнавальної діяльності, сну та бадьорості.
12	Тема 11. Ендогенні психічні захворювання. Шизофренія. Епілепсія.
13	Тема 12. Психогенії. Неврози та реактивні психози.
14	Тема 13. Тривожні розлади та обсесивно-компульсивний розлад.
15	Тема 14. Алкоголізм. Наркоманії. Токсикоманії.

для студентів заочної форми навчання

№ з/п, дата	Тема
1	Тема 1. Розвиток і функціонування нервової системи.
2	Тема 2. Пірамідна, екстрапірамідна та стріопалідарна системи – будова та роль в патології.
3	Тема 3. Чутливість – будова та роль в патології.
4	Тема 4. Вища нервова діяльність – будова та роль в патології.
	Тема 5. Вегетативна нервова система – будова та роль в патології. .
5	Тема 6. Психіатрія та її місце в клініко-діагностичній практиці.
	Тема 7. Свідомість та її порушення.
6	Тема 8. Порушення пізнавальної діяльності, сну та бадьорості.
	Тема 9. Ендогенні психічні захворювання. Шизофренія. Епілепсія.
7	Тема 10. Психогенії. Неврози та реактивні психози.
	Тема 11. Тривожні розлади та обсесивно-компульсивний розлад.

Змістовий модуль 1. Біологічні основи неврології.

Тема 1. Розвиток і функціонування нервової системи. Предмет і завдання курсу. Загальна характеристика центральної нервової системи: будова, структури, відділи. Спинний мозок. Головний мозок. Цитоархітектоніка кори головного мозку. Поняття про первинні, вторинні і третинні проєкційні поля та їх значення для мови. Ділянки кори головного мозку. Черепно-мозкові нерви.

Тема 2. Пірамідна, екстрапірамідна та стріопалідарна системи – будова та роль в патології. Організація центральної регуляції рухів. Пірамідна система – будова та роль в патології. Екстрапірамідна система – будова та роль в патології. Стріопалідарна система – будова та роль в патології.

Тема 3. Чутливість – будова та роль в патології. Поняття про чутливість та рецепцію. Аналізатори та їх будова. Рецепторний апарат. Класифікація чутливості. Анатомія провідників поверхневих видів чутливості. Анатомія провідників глибоких видів чутливості. Методи дослідження чутливої сфери. Види чутливих розладів. Типи чутливих порушень. Симптомокомплекс чутливих розладів, що виникають при ураженні чутливих шляхів на різних рівнях.

Тема 4. Вища нервова діяльність – будова та роль в патології. Основні фізіологічні процеси в ЦНС. Поняття про першу та другу сигнальні системи та їх значення для формування мови і вищої психічної діяльності. Три блоки функціонування нервової системи (по А. Ф. Лурія). Функціональна асиметрія мозку. Вищі коркові функції та їх порушення. Порушення мови при ураженні нервової системи.

Тема 5. Вегетативна нервова система – будова та роль в патології. Сегментарні структури вегетативної нервової системи: симпатична та парасимпатична частини вегетативної нервової системи. Надсегментарні структури вегетативної нервової системи. Функціональні прояви сегментарного рівня вегетативної нервової системи та клінічна характеристика функціонального стану вегетативної нервової системи. Методи дослідження. Дослідження регуляції судинного тону. Дослідження дермографізму. Больові вегетативні точки. Синдроми ураження вегетативної нервової системи.

Тема 6. Захворювання периферичної нервової системи. Формування структур периферичної нервової системи. Етіологія захворювання ПНС. Класифікація захворювань периферичної нервової системи. Ураження нервових корінців, вузлів, сплетень (невертеброгенні). Множинні ураження корінців, нервів.

Тема 7. Мозковий кровообіг – фізіологія та патологія. Анатомо-фізіологічні особливості мозкового кровообігу. Інсульт: причини, класифікація, симптоми. Вегето-судинна дистонія. Мігрень. Клінічна класифікація мігрені, механізм, симптоми.

Змістовий модуль 2. Біологічні основи психіатрії.

Тема 8. Психіатрія та її місце в клініко-діагностичній практиці. Предмет та завдання психіатрії, основні етапи її розвитку. Поняття про психічні розлади та їх розповсюдженість. Поняття «симптом», «синдром», «нозологічна форма». Історія виникнення й сучасний стан Міжнародної класифікації хвороб (МКХ). Принципи класифікації МКБ-10. Класифікація психічних захворювань. Принципи терапії, профілактики та реабілітації психічних розладів.

Тема 9. Свідомість та її порушення. Поняття про свідомість у психіатрії й психології. Розлади свідомості та самосвідомості. Критерії затьмареної свідомості. Форми порушення свідомості й деперсоналізація.

Тема 10. Порушення пізнавальної діяльності, сну та бадьорості. Поняття про психічні стани, їх властивості та класифікація. Порушення сну і стану бадьорості: стадії сну, розлади засипання – пресомнія, порушення сну – інсомнія, причинні фактори, лікування. Гіперсомнії – патологічна сонливість. Синдром сонних апноє.

Тема 11. Ендогенні психічні захворювання. Шизофренія. Епілепсія. Патогенетична суть епілептичного осередка в розвитку захворювання. Класифікація епілептичних нападів: генералізовані, парціальні і парціально-генералізовані. Епілептичний статус (діагностика, невідкладна допомога). Неепілептичні пароксизмальні стани. Шизофренія: причини, класифікація, симптоми, механізми.

Тема 12. Психогенії. Неврози та реактивні психози. Психогенні захворювання (психогенії): причини, фактори, симптоми. Неврози: причини, симптоми, класифікація. Неврастенія. Невроз нав'язливості. Істеричний невроз (дисоціативні розлади). Реактивні психози: гострі реактивні стани (афективно-шокові реакції), підгострі (істеричні психози) та затяжні психози.

Тема 13. Тривожні розлади та obsесивно-компульсивний розлад. Тривожні розлади. Загальна характеристика фобічних тривожних розладів. Агорафобія: загальна характеристика, діагностичні критерії, теорії розвитку. Соціальні фобії: загальна характеристика, діагностичні критерії, теорії розвитку. Специфічні (ізолювані) фобії: загальна характеристика, діагностичні критерії, психологічні теорії розвитку. Загальна характеристика obsесивно-компульсивних розладів. Уявлення про obsесії та компульсії. Переважно нав'язливі думки або міркування (розумова жуйка): загальна характеристика, діагностичні критерії. Переважно компульсивні дії (нав'язливі ритуали): загальна характеристика, діагностичні критерії, психологічні теорії розвитку.

Тема 14. Алкоголізм. Наркоманії. Токсикоманії. Визначення понять психоактивна речовина (ПАР), наркотик. Класифікація та клініко-діагностичні критерії психічних і поведінкових розладів внаслідок вживання психоактивних речовин. Характеристика окремих видів залежностей. Алкоголізм, як медико-соціальна проблема. Алкогольні психози.

3.2. Перелік тем лабораторних занять для студентів денної форми навчання

№ з/п	Тема	Кількість годин/балів
1	Розвиток і функціонування центральної нервової системи.	4/3,75
2	Черепно-мозкові нерви та їх участь у функціонуванні організму.	2/2,5
3	Дослідження функціональної цілісності мозочка	2/2,5
4	Рефлекторно-рухова сфера та її патологія.	2/2,5
5	Неврологічні механізми порушень моторних функцій	4/3,75
6	Чутливість та її патологія	2/2,5
7	Психофізіологічні механізми ВНД діяльності. Функціональна асиметрія півкуль та методи її визначення. Психофізіологічні механізми мовленнєвої діяльності.	2/2,5
8	Вегетативна та периферична нервова системи, їх діагностика та захворювання.	2/2,5
9	Свідомість та її порушення. Методи діагностики	2/2,5
10	Порушення пізнавальної діяльності. Сон, методи дослідження та причини порушення.	2/2,5
11	Дослідження сну за допомогою електроенцефалографічного обстеження.	2/2,5
12	Шизофренія. Клініко-діагностичний аспекти.	2/2,5
13	Епілепсія. Клініко-діагностичний аспекти.	2/2,5
14	Неврози та реактивні психози. Клініко-діагностичний аспекти.	2/2,5
15	Тривожні розлади та синдром дефіциту уваги/гіперактивність: методи їх діагностики.	2/2,5
	Разом	34/40

для студентів заочної форми навчання

№ з/п	Тема	Кількість годин/балів
1	Розвиток і функціонування центральної нервової системи.	2/10
2	Рефлекторно-рухова сфера і чутливість, їх патологія	2/10
3	Порушення пізнавальної діяльності. Сон, методи дослідження та причини порушення.	2/10
4	Шизофренія. Епілепсія. Клініко-діагностичний аспекти	2/10
	Разом	8/40

3.3. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Студент має відвідувати всі заняття. Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, то студент зобов'язаний відпрацювати його самостійно у системі MOODLE, де зможе ознайомитись з текстом лекції, методичними матеріалами до практичних робіт. За методичними рекомендаціями виконати лабораторну роботу. Після виконання роботи прикріпити її у папку «Перевірка лабораторних робіт». Пропущений

модульний зріз також можна відпрацювати у MOODLE.
<http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=1157>

**Розподіл балів та критерії оцінювання
 Для студентів денної форми навчання**

Поточний контроль (макс = 40 балів)													Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1													Модуль 2		
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2						МКР 1	МКР 2	
T.1.	T.2.	T.3.	T.4.	T.5.	T.6.	T.7.	T.8.	T.9.	T.10.	T.11.	T.12.	T.13.			
8,75	6,25	2,5	2,5	2,5			2,5	5	2,5	2,5	2,5	2,5	30	30	100

для студентів заочної форми навчання

Поточний контроль (макс = 40 балів)											Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1											Модуль 2		
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						МКР 1	МКР 2	
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T.11			
10	10	-	-	-	-	-	10	10	-	-	30	30	100

Практичні навички (виконання лабораторної роботи) оцінюються за результатами виконання лабораторних робіт. Відвідування занять є обов'язковим та дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету). Лабораторна робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент вчасно виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки. Лабораторні роботи здаються на наступному занятті після закінчення практичної роботи.

Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності

Списування під час письмового опитування, контрольних робіт та МКР заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати та презентації повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Неформальна освіта при викладанні дисципліни. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/viznannya_rezultatuv_snu_im_lu_2.pdf)

Рекомендовані платформи для проходження навчання у неформальній освіті:
Prometheus + <https://prometheus.org.ua/>
Всеосвіта <https://vseosvita.ua/webinar>
UNICEF Ukraine <https://www.unicef.org/ukraine/>

За умови підтвердження, що зміст майстер-класів (семінарів, курсів тощо) відповідає темам курсу, сертифікати участі в них (або інші підтверджуючі документи) будуть достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (з кожної теми віднімається 0,5 балів від отриманого).

Поточний контроль проводиться у вигляді усного або письмового опитування в результаті якого студент може отримати від 0,5 до 2,75 (лаб. р. № 2, 3, 4, 6-15) - 1,5 бали, (лаб. р. № 1, 5) – 2,75 бали. Під час 15 лабораторних робіт за усні відповіді студент може отримати 25 балів. Оцінка за кожну виконану лабораторну роботу максимально становить 1 бал, з них 0,5 бала за виконання й теоретичну підготовку та 0,5 бала – за оформлення роботи. Загалом за усі лабораторні роботи – 15 балів. Лабораторна робота може бути оцінена, якщо студент виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки.

За теоретичну підготовку до певного лабораторного заняття студентами заочної форми навчання максимальна оцінка 5 балів. Оцінка за кожну виконану лабораторну роботу включає 5 балів за виконання та оформлення роботи. З кожної із тем, які виносяться на лабораторні заняття, студент заочної форми навчання може отримати максимально по 10 балів.

Проміжний контроль (модульна контрольна робота) проводиться письмово, або у формі комп'ютерного тестування на платформі електронного ресурсу «Біоетика та біобезпека» Moodle (Україна): <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=806> . Модульний зріз передбачає розв'язання тестових завдань та ситуативних задач, що складаються на основі лекційного курсу, лабораторних робіт і питань, які виносяться на самостійне опрацювання (правильне розв'язання тестового завдання оцінюється в 1 бал). Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за один модульну контрольну роботу – 30 балів (загалом 60 балів за дві модульні контрольні роботи).

4. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль – залік. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає залік у формі усного опитування. При цьому на залік виносяться 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Для отримання заліку потрібно набрати не менше 60 балів згідно з шкалою оцінювання. У відомості та індивідуальному навчальному плані студента в графі «оцінка за національною шкалою» робиться запис «зараховано».

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна:

1. Актуальные вопросы неврологии / под. ред. В. Л. Голубева. – М. : МЕДпресс-информ, 2019. – 488 с.
2. Анатомія людини : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / [Коцан І. Я., Гринчук В. О., Велемєць В. Х. та ін.] – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – 2010. – 902 с. – (Серія “Посібники та підручники ВНУ імені Лесі Українки”).
3. Григорова І. А. Неврологія: національний підручник / за ред. І. А. Григорової, Л. І. Соколової. – Київ : «Медицина», 2015. – 640 с.
4. Кареліна Т. І. Неврологія : підручник / Т. І. Кареліна, Н. М. Касевич ; за ред. Н. В. Литвиненко. – 2-ге вид., випр. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 288 с. + 2 с. кольор. вкл.
5. Качинська Т. В. Дистанційний курс «Біологічні основи неврології та психіатрії» <http://194.44.187.60/moodle/course/view.php?id=806>
6. Качинська Тетяна. Вплив сприйняття індивідуальної хвилини на нейродинамічні показники / Качинська Тетяна, Абрамчук Ольга, Гочачко Карина // Науковий вісник СНУ ім. Лесі Українки. – Серія : Біологічні науки. – Луцьк : РВВ «Вежа». – 2017. – № 13. – С.167–171.
7. Козьолкін О. А. Неврологія : збірник тестових завдань для студентів медицини ІV курсу медичних факультетів закладів вищої освіти МОЗ України спеціальності «Медицина» кваліфікації професійної «Лікар» / О. А. Козьолкін, Т. П. Рибалко. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. – 166 с.
8. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : підручник/І. С. Зозуля, В. І. Боброва, Г. Г. Рошин та інші/; за ред. І. С. Зозулі. – 3-є видання, пер.та доп. – Київ : ВСВ «Медицина». 2017. – 960 с.
9. Методи обстеження неврологічного хворого: навч. посібник / за ред. Л. І. Соколової, Т. І. Ілляш. К. : Медицина, 2015. – 144 с.
10. Неврологія : нац. підруч. для студ. вищ. мед. нав. закл. ІV рівня акредитації / І. А. Григорова [та ін.] ; за ред.: І. А. Григорової, Л. І. Соколової. – Київ : Медицина, 2014. – 640 с.
11. Неврологія: нац. підручник / І. А. Григорова, Л. І. Соколова., С. С. Пшик та ін.; за ред. І. А. Григорової, Л. І. Соколової. – К. : Медицина, 2015. – 640 с.
12. Основи психологічних знань про психічні розлади для військового психолога. Методичний посібник / Кокун О. М., Агаєв Н. А., Пішко І. О., Лозінська Н. С. – К. : НДЦ ГП ЗСУ, 2018. – 310 с.
13. Сидалковский А. Л. Прикладная неврология. Клиника современной неврологии / А. Л. Сидалковский, И. А. Дюдина. – К. : Аксимед, 2019. – 541 с.
14. Скоромец А. А. Топическая диагностика заболеваний нервной системы / А. А. Скоромец, А. П. Скоромец, Т. А. Скоромец. – М. : Политехника, 2014. – 628 с.

15. Стрес і людина: медико-психологічна допомога при стресових розладах : метод. посіб. / за ред. Пінчук І. Я., Бабова К. Д., Гоженка А. І. – К. : ТОВ Видавничий дім “Калита”, 2014. – 92 с.
 16. Тодорів І. В. Електроенцефалографія в психіатрії / І. В. Тодорів.- Івано-Франківськ : [без вид.]. – 2004. – 82с.
 17. Чернінський А. О. Електрофізіологія головного мозку людини: методичні рекомендації до практикуму / А. О. Чернінський, С. А. Крижановський, І. Г. Зима. – К. : Видавець В. С. Мартинюк, 2011. – 49 с.
 18. Шеремет М. К. Неврологічні основи логопедії : навч. посіб. / М. К. Шеремет, О. В. Боряк. – Суми : ФОП Цьома С. П., 2016. – 252 с.
 19. Шкробот С. І. Топічна діагностика патології нервової системи. Алгоритми діагностичного пошуку / С. І. Шкробот, З. В. Салій, О. Ю. Бударна. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2018. – 156 с.
 20. Яворська Н. П. Посібник з топічної діагностики в неврології / під ред. В. М. Шеваги. – Львів : Львів. нац. мед. ун-т, 2011. – 248 с.
 21. Baehr M. Topical Diagnosis In Neurology. Anatomy, Physiology, Signs, Symptoms / M. Baehr, M. Duus' Frotscher. – 6 edition. – New York : Thieme Medical Publishers, 2019. – 332 p.
 22. Kachynska T. Changes in EEG microstates after alpha-neurofeedback training / Kachynska T., Kuznietsov I., Kozachuk N., Abramchuk O., Khachidze I. - “Beritashvili Talks”, Neurophysiological Functions and their Disorders – Interdisciplinary Studies : 1st International Conference, 25-27 June, 2018 : Abstract book. - Tbilisi : 2I. Beritashvili Center of Experimental Biomedicine, 2018. – P. 105-106.
- Додаткова:**
1. Головний біль у дітей на тлі вегетативної дисфункції : монографія / Г. О. Леженко [та ін.]. – Запоріжжя : Просвіта, 2011. – 236 с.
 2. [Качинська Т. В. Неврологічні основи логопедії : робочий зошит для практичних робіт / Качинська Т. В. – Луцьк, 2019. – 62 с. – електронне видання.](#)
 3. Клінічні задачі з неврології : практикум для студентів медичних ВНЗ / Л. І. Соколова [та ін.] ; ред. Л. І. Соколова. – Вінниця : Нова книга, 2013. – 96 с.
 4. Козьолкін О. А. Хвороба Паркінсона : сучасні аспекти діагностики та лікування : навч. посіб. / О. А. Козьолкін, А. В. Ревенько, С. О. Медведкова. - 2-ге вид., допрац. та доп. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2017. – 158 с.
 5. Нервові хвороби. Вибрані лекції : навч. посіб. / за ред. Ю. Л. Курако. – Одеса : Одес. держ. мед. ун-т, 2014. – 198 с.
 6. Психіатрія та наркологія (частина 1): робочий зошит для самостійної роботи студентів // Г.М. Кожина, Г.О. Самардакова, Н. В. Георгієвська, Л. М. Гайчук, І. М. Стрельнікова, К. О. Зеленська – Харків, 2018. – 181 с.
 7. Шеремет М. К. Хрестоматія з логопедії. Історичні аспекти. Дислалія. Дизартрія. Ринолалія. / М. К. Шеремет, С. Ю. Конопляста, І. В. Мартиненко – К.: КНТ, 2008. – 380 с.
 8. Медична психологія : наук. журн. / засн.: Харк. мед. акад. післядиплом. освіти, Харк. мед. т-во. 2018.
 9. Східно-європейський неврологічний журнал = East European Journal of Neurology 2015-2018.
 10. Медична психологія [Електронний ресурс] = Медицинская психология : наук. журн. / засн. Харків. мед. акад. післядипломної освіти, Харків. мед. т-во 2019.

6. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Предмет і завдання курсу. Загальна характеристика центральної нервової системи: будова, структури, відділи. Спинний мозок. Головний мозок. Цитоархітектоніка кори головного мозку. Поняття про первинні, вторинні і третинні проєкційні поля та їх значення для мови. Ділянки кори головного мозку. Черепно-мозкові нерви. Організація центральної регуляції рухів. Пірамідна система – будова та роль в патології. Екстрапірамідна система – будова та роль в патології. Стріопалідарна система – будова та роль в патології. Поняття про чутливість та рецепцію. Аналізатори та їх будова. Рецепторний апарат. Класифікація чутливості. Анатомія провідників

поверхневих та глибоких видів чутливості. Методи дослідження чутливої сфери. Види чутливих розладів. Типи чутливих порушень. Симптомокомплекс чутливих розладів, що виникають при ураженні чутливих шляхів на різних рівнях. Основні фізіологічні процеси в ЦНС. Поняття про першу та другу сигнальні системи та їх значення для формування мови і вищої психічної діяльності. Три блоки функціонування нервової системи (по А. Ф. Лурія). Функціональна асиметрія мозку. Вищі коркові функції та їх порушення. Порушення мови при ураженні нервової системи. Сегментарні структури вегетативної нервової системи: симпатична та парасимпатична частини вегетативної нервової системи. Надсегментарні структури вегетативної нервової системи. Функціональні прояви сегментарного рівня вегетативної нервової системи та клінічна характеристика функціонального стану вегетативної нервової системи. Методи дослідження. Дослідження регуляції судинного тону. Дослідження дермографізму. Больові вегетативні точки. Синдроми ураження вегетативної нервової системи.

Формування структур периферичної нервової системи. Етіологія захворювання ПНС. Класифікація захворювань периферичної нервової системи. Ураження нервових корінців, вузлів, сплетень (невертеброгенні). Множинні ураження корінців, нервів. Анатомо-фізіологічні особливості мозкового кровообігу. Інсульт: причини, класифікація, симптоми. Вегето-судинна дистонія. Мігрень. Клінічна класифікація мігрені, механізм, симптоми.

Предмет та завдання психіатрії, основні етапи її розвитку. Поняття про психічні розлади та їх розповсюдженість. Поняття «симптом», «синдром», «нозологічна форма». Історія виникнення й сучасний стан Міжнародної класифікації хвороб (МКХ). Принципи класифікації МКБ-10. Класифікація психічних захворювань. Принципи терапії, профілактики та реабілітації психічних розладів. Поняття про свідомість у психіатрії й психології. Розлади свідомості та самосвідомості. Критерії затьмареної свідомості. Форми порушення свідомості й деперсоналізація. Поняття про психічні стани, їх властивості та класифікація. Порушення сну і стану бадьорості: стадії сну, розлади засипання – пресомнія, порушення сну – інсомнія, причинні фактори, лікування. Гіперсомнії – патологічна сонливість. Синдром сонних апное. Епілепсія. Патогенетична суть епілептичного осередка в розвитку захворювання. Класифікація епілептичних нападів: генералізовані, парціальні і парціально-генералізовані. Епілептичний статус (діагностика, невідкладна допомога). Неепілептичні пароксизмальні стани. Шизофренія: причини, класифікація, симптоми, механізми. Психогенні захворювання (психогенії): причини, фактори, симптоми. Неврози: причини, симптоми, класифікація. Неврастенія. Невроз нав'язливості. Істеричний невроз (дисоціативні розлади). Реактивні психози: гострі реактивні стани (афективно-шокові реакції), підгострі (істеричні психози) та затяжні психози. Загальна характеристика фобічних тривожних розладів. Агорафобія: загальна характеристика, діагностичні критерії, теорії розвитку. Соціальні фобії: загальна характеристика, діагностичні критерії, теорії розвитку. Специфічні (ізолювані) фобії: загальна характеристика, діагностичні критерії, психологічні теорії розвитку. Загальна характеристика obsesивно-компульсивних розладів. Уявлення про obsesії та компульсії. Переважно нав'язливі думки або міркування (розумова жуйка): загальна характеристика, діагностичні критерії. Переважно компульсивні дії (нав'язливі ритуали): загальна характеристика, діагностичні критерії, психологічні теорії розвитку. Визначення понять психоактивна речовина (ПАР), наркотик. Класифікація та клініко-діагностичні критерії психічних і поведінкових розладів внаслідок вживання психоактивних речовин. Характеристика окремих видів залежностей. Алкоголізм, як медико-соціальна проблема. Алкогольні психози.

Гарант ОПП «Лабораторна
діагностика»

доц. Качинська Т. В.